

Oponentský posudek bakalářské práce Blanky Tiché

Znakované systémy angličtiny

Bakalářská práce je věnována popisu znakovaných systémů angličtiny (konkrétně americké angličtiny): Seeing Essential English (SEE 1), Signing Exact English (SEE 2), Linguistics of Visual English (L.O.V.E.), Signed English (SE) a Pidgin Signed English (PSE), velkým dílem se věnuje také historii jejich vzniku a pravidlům užívání. V českém prostředí jsme doposud neměli žádný podobně shrnující materiál a z tohoto úhlu pohledu je práce velmi přínosná. V přehledu získáváme informace mimo jiné o pohnutkách vzniku umělých systémů, a především o konkrétních osobách (mezi nimi i neslyšící př. David A. Anthony – SEE 1; s.15) a spolupracujících institucích (např. organizace neslyšících NAD – SEE 2; s. 25), které se na vytvoření znakovaných systémů angličtiny podílely. To napomáhá vyvracet mnoho předsudků, mezi nimi např. i to, že znakované systémy mluveného jazyka vždy vytvářeli a vytváří především slyšící lidé.

Velmi oceňuji obrovské množství cizojazyčné literatury, kterou diplomantka musela prostudovat, zpracovat a některé části pro potřeby bakalářské práce také přeložit, což zcela jistě nebylo jednoduché. Navzdory tomu diplomantka z především anglicky psané literatury dokázala vhodným způsobem nejen vybrat relevantní informace, ale zároveň s nimi pracovat s kritickým nadhledem, což potvrzuje především tam, kde se snaží informace srovnávat a shrnovat. Výsledky srovnání nejsou nijak převratné, což může být z velké části vinou nevhodně vybraných znaků, které srovnává se znaky amerického znakového jazyka (ASL). Možná by byl účelnější výběr znaků, které bychom v českém prostředí nazvali znaky inicializovanými např. *car*, *truck*. Přínosné by jistě bylo také srovnání na úrovni syntaktické, kdy by diplomantka např. vybrala jednu překladovou větu a tu se pokusila převést postupně do všech popsaných znakovaných systémů angličtiny, a nakonec srovnala s „větou“ v ASL.

K práci nemám zásadních připomínek, ale ráda bych diplomantce položila několik doplňujících otázek:

1. V čem vnímáte hlavní rozdíl mezi používáním „metodických znaků“ a „manuálně kódovanou angličtinou“? Jak byste tyto „nástroje“ stručně vysvětlila a odlišila? (s. 11-13)
2. Na s.72 uvádíte, že „přesná znakovaná čeština“ neexistuje především z toho důvodu, že se jedná v případě češtiny o flexivní jazyk, a tak by bylo příliš náročné vytvořit znaky pro všechny možné afixy. Nenapadá vás ještě další důvod, který situaci vzniku „přesné znakované češtiny“ komplikuje?
3. V práci mi poněkud chyběl aktuální pohled na popisovanou problematiku. Jak komunita neslyšících vnímá znakované systémy angličtiny ve vztahu ke znakovému jazyku např. v USA (tj. manuálně kódovaná angličtina x ASL)?
4. V práci na s. 12 mě zarazilo spojení „kongres neslyšících pedagogů“ v Miláně, s největší pravděpodobností se bude jednat jen o mylnou formulaci, kterých je v práci více, ale nebrání v porozumění.

Závěr:

Bakalářská práce splňuje požadavky na bakalářské práce kladené a může být podkladem k obhajobě. Práci hodnotím stupněm výborně. O definitivní klasifikaci rozhodne vlastní průběh obhajoby.

25. ledna 2017

Mgr. Radka Nováková

Ústav jazyka a komunikace neslyšících